

USTAWA

z dnia ..... 1999 r.

o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) organizacji, działalności oraz zrzeszania się banków spółdzielczych, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 2) działalności oraz zrzeszania się banków zrzeszających banki spółdzielcze.

2. Przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 10, nie mają zastosowania do banków spółdzielczych, których fundusze własne przewyższają wysokość kapitału założycielskiego wymaganą zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399), chyba że zrzeszone są na zasadach określonych w niniejszej ustawie lub na podstawie umowy, o której mowa w art. 30.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) banku spółdzielczym - należy przez to rozumieć bank będący spółdzielnią, do którego w zakresie nie uregulowanym w niniejszej ustawie oraz w ustawie Prawo bankowe, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 121, poz. 770 i Nr 111, poz. 723), z zastrzeżeniem art. 1 ust. 2.
- 2) banku zrzeszającym - należy przez to rozumieć Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna w Poznaniu, Lubelski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Lublinie, Warmińsko-Mazurski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Olsztynie, Małopolski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Krakowie, Pomorsko-Kujawski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Bydgoszczy, Bałtycki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Koszalinie, Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Warszawie, Dolnośląski Bank Regionalny Spółka Akcyjna we Wrocławiu, Rzeszowski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Rzeszowie, Bank Unii Gospodarczej Spółka Akcyjna w Warszawie, Gospodarczy Bank Południowo - Zachodni Spółka Akcyjna we Wrocławiu, Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna, zwany dalej BGŻ S.A., jak również bank powstały w wyniku połączenia się co najmniej dwóch z tych

banków, pod warunkiem, że zrzesza co najmniej jeden bank spółdzielczy na zasadach określonych w art. 16.

3) zrzeszeniu - należy przez to rozumieć zrzeszenie utworzone na podstawie niniejszej ustawy przez bank lub banki spółdzielcze i bank zrzeszający,

4) uprawnionych osobach - należy przez to rozumieć:

a) osoby, które w dniu przekształcenia Banku Gospodarki Żywnościowej w spółkę akcyjną zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939), były pracownikami tego banku,

b) osoby, które przepracowały co najmniej dziesięć lat w Banku Gospodarki Żywnościowej, a także osoby, które przepracowały łącznie dziesięć lat w tym banku i w BGŻ S.A., a rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło wskutek przejścia na emeryturę lub rentę albo z przyczyn określonych w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19, nr 10, poz. 59 i nr 51, poz. 298, z 1991 r. Nr 83, poz. 372, Nr 106, poz. 457 i Nr 113, poz. 491, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1994 r. Nr 1, poz.1 oraz z 1996 r. Nr 24, poz. 110).

Rozdział 2

Banki spółdzielcze

Art. 3. Banki spółdzielcze i zrzeszające mogą należeć do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz innych organizacji powołanych w celu reprezentowania wspólnych interesów gospodarczych tych banków, w szczególności wobec organów państwowych, instytucji zagranicznych i międzynarodowych.

Art. 4. Bank spółdzielczy jest obowiązany zrzeszyć się z bankiem zrzeszającym, na zasadach określonych w art. 16.

Art. 5. 1. Bank spółdzielczy prowadzi działalność na obszarze powiatu, w którym znajduje się jego siedziba oraz na terenie powiatów, w których w dniu wejścia w życie ustawy znajdują się jego oddziały.

2. Bank spółdzielczy, za zgodą banku zrzeszającego, z którym zawarł umowę zrzeszenia, może prowadzić działalność także na obszarze powiatów sąsiadujących z obszarem określonym w ust. 1.

3. W przypadku łączenia się banków spółdzielczych działających na różnych obszarach, obszar działania banku przejmującego ulega powiększeniu o obszar działania banku przejętego w dniu połączenia.

4. Zmiana statutu banku spółdzielczego będąca wynikiem dostosowania terenu działania do obszaru określonego w ust. 1 lub rozszerzenia terenu działania w związku z połączeniem, o którym mowa w ust. 3, nie wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

Art. 6. Banki spółdzielcze, po uzyskaniu wymaganego w ustawie Prawo bankowe zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, mogą wykonywać następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmować wkłady pieniężne płatne na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzić rachunki tych wkładów,
- 2) prowadzić inne rachunki bankowe,
- 3) przeprowadzać bankowe rozliczenia pieniężne,
- 4) udzielać kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym, prawnym i jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną, zamieszkującym lub mającym siedzibę na obszarze działania banku spółdzielczego,
- 5) udzielać gwarancji bankowych i poręczeń, osobom fizycznym, prawnym i jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną, zamieszkującym lub mającym siedzibę na obszarze działania banku spółdzielczego, w zakresie i trybie uzgodnionym z bankiem zrzeszającym,
- 6) nabywać i zbywać wierzytelności pieniężne,
- 7) przechowywać przedmioty i papiery wartościowe oraz udostępniać skrytki sejfowe,
- 8) prowadzić operacje czekowe i wekslowe,
- 9) wydawać karty płatnicze oraz wykonywać operacje związane z ich używaniem,
- 10) wykonywać inne czynności bankowe w imieniu i na rzecz banku zrzeszającego.

Art. 7. Za zgodą banku zrzeszającego banki spółdzielcze mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 - 7 ustawy Prawo bankowe.

Art. 8. Zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ustawy Prawo bankowe, uzyskiwane jest przez bank spółdzielczy za pośrednictwem banku zrzeszającego.

Art. 9. 1. Każdy członek banku spółdzielczego obowiązany jest posiadać co najmniej jeden zadeklarowany i wpłacony udział. Minimalną wysokość udziału członkowskiego określa statut. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji lub poręczenia może być uwarunkowane w statucie banku koniecznością zadeklarowania i wniesienia przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę co najmniej jednego udziału w tym banku.

2. Odpowiedzialność udziałowców za straty powstałe w banku może zostać podniesiona w statucie banku do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów.

Art. 10. 1. Zarząd banku spółdzielczego składa się co najmniej z trzech osób powoływanych przez radę nadzorczą na czteroletnią kadencję. Zarząd lub poszczególni członkowie zarządu mogą być odwołani w każdym czasie.

2. Co najmniej dwóch członków zarządu, w tym prezes zarządu banku spółdzielczego, powinno posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać w tym banku w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją,

3. Prezesa zarządu banku spółdzielczego powołuje i odwołuje rada nadzorcza, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego w trybie przewidzianym w art. 22 ustawy - Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza. Do wniosku powinna być załączona opinia banku zrzeszającego.

4. Pozostałych członków zarządu banku spółdzielczego powołuje i odwołuje rada nadzorcza. Powołanie następuje na wniosek prezesa zarządu banku.

Art. 11. 1. Rada nadzorcza banku spółdzielczego składa się co najmniej z pięciu osób, będących członkami tego banku spółdzielczego.

2. W radzie nadzorczej banku spółdzielczego udział pracowników banku, będących jego członkami, nie może przekroczyć 1/5 jej składu. Osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku, określone w art. 21 ust. 2, nie mogą być członkami rady nadzorczej.

Art. 12. Oświadczenie woli za bank spółdzielczy wymaga dla swej ważności podpisania przez dwóch członków zarządu lub członka zarządu i pełnomocnika lub dwóch pełnomocników, ustanowionych bezpośrednio przez zarząd.

Art. 13. Bank spółdzielczy będący akcjonariuszem banku zrzeszającego jest reprezentowany na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tego banku przez członka rady nadzorczej, nie będącego pracownikiem banku, wybranego przez radę nadzorczą w głosowaniu tajnym.

Art. 14. 1. Banki spółdzielcze tworzą związki rewizyjne określone w ustawie Prawo spółdzielcze.

2. Przynależność banku spółdzielczego do związku rewizyjnego jest obowiązkowa.

3. Związek rewizyjny na rzecz zrzeszonych z nim banków spółdzielczych w szczególności:

- a) bada sprawozdania finansowe,
- b) przeprowadza lustracje.

4. Związek rewizyjny przekazuje wnioski wynikające z przeprowadzonej lustracji, opinię i raport biegłego rewidenta bankowi zrzeszającemu.

5. Przepisy art. 134 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, w zakresie zasad powoływania biegłych rewidentów oraz art. 136 w zakresie obowiązku powiadamiania Komisji Nadzoru Bankowego o stwierdzonych podczas lustracji nieprawidłowościach, stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Banki zrzeszające oraz zasady zrzeszania się banków spółdzielczych

Art. 15. Bankiem zrzeszającym, o którym mowa w art. 2 pkt 2, może być bank, którego fundusze własne stanowią co najmniej czterokrotność sumy, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

Art. 16. 1. Banki spółdzielcze zrzeszają się na podstawie umowy zrzeszenia z jednym bankiem zrzeszającym. Bank spółdzielczy zobowiązany jest do posiadania lub nabycia w terminie sześciu miesięcy od dnia zawarcia umowy co najmniej jednej akcji banku zrzeszającego.

2. Bank zrzeszający zawiera z bankiem spółdzielczym umowę, o której mowa w ust. 1, według jednolitego wzoru dla danego zrzeszenia, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Bankowego. Projekt umowy bank zrzeszający zobowiązany jest przedstawić Komisji Nadzoru Bankowego w terminie pięciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Komisja Nadzoru Bankowego podejmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia projektu umowy, o którym mowa w ust. 2, w terminie sześciu miesięcy od dnia otrzymania projektu. Komisja Nadzoru Bankowego odmawia zatwierdzenia projektu, jeżeli umowa naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa gromadzonych w bankach zrzeszenia środków. Każda zmiana umowy wymaga zgody Komisji Nadzoru Bankowego.

4. Bank spółdzielczy może wypowiedzieć umowę zrzeszenia i zawrzeć umowę z innym bankiem zrzeszającym, na warunkach określonych w ust. 1.

Art. 17.1. Akcjonariuszom banku zrzeszającego przysługuje na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy jeden głos z każdej posiadanej akcji, chyba że statut banku zrzeszającego stanowi inaczej.

2. Akcjonariusze banku zrzeszającego nie będący bankami spółdzielczymi, na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy nie mogą wykonywać łącznie prawa głosu z więcej niż 24% akcji.

3. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do banków zrzeszających i Skarbu Państwa oraz podmiotów, które nabędą od Skarbu Państwa akcje BGŻ S.A.

Art. 18. 1. Bank zrzeszający wykonuje czynności bankowe określone w ustawie Prawo bankowe, w zakresie ustalonym w statucie banku.

2. Bank zrzeszający oprócz czynności bankowych, o których mowa w ust. 1:

- 1) prowadzi rachunki bieżące zrzeszonych banków spółdzielczych oraz przeprowadza rozliczenia międzybankowe na rzecz tych banków,
- 2) prowadzi rachunki rezerwy obowiązkowej, nalicza i utrzymuje rezerwę obowiązkową zrzeszonych banków na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim,
- 3) prowadzi wyodrębniony rachunek, na którym deponowane są aktywa banków spółdzielczych, stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych,
- 4) wypełnia za zrzeszone z nim banki spółdzielcze obowiązki informacyjne wobec Narodowego Banku Polskiego oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- 5) kontroluje zgodność działalności zrzeszonych banków spółdzielczych z postanowieniami umowy zrzeszenia, prawem i statutami.
- 6) w uzasadnionych przypadkach występuje do Komisji Nadzoru Bankowego o zastosowanie środków przewidzianych w art. 138 i 141 ustawy Prawo bankowe,
- 7) reprezentuje zrzeszone banki spółdzielcze w stosunkach zewnętrznych w sprawach wynikających z umowy zrzeszenia,
- 8) wykonuje inne czynności przewidziane w umowie zrzeszenia.

Art. 19. Powołanie prezesa i członków zarządu banku zrzeszającego następuje na zasadach określonych w art. 22 ustawy Prawo bankowe.

Art. 20. 1. Prezesi zarządów banków spółdzielczych zrzeszonych z bankiem zrzeszającym, wybierają spośród siebie radę zrzeszenia, której przewodniczy prezes zarządu banku zrzeszającego; rada zrzeszenia jest organem opiniodawczo-doradczym zrzeszenia.

2. Szczegółowy zakres kompetencji, tryb powoływania, odwoływania, liczbę członków i zasady funkcjonowania rady zrzeszenia określa umowa zrzeszenia.

Art. 21. 1. Członkowie zarządów i rad nadzorczych banków spółdzielczych, zarządów i rad nadzorczych banków zrzeszających, jak też osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych bankach, nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi.

2. Przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze rozumie się pracowników podlegających bezpośrednio członkom zarządu, a w szczególności osoby zajmujące stanowisko głównego księgowego i kierownika (dyrektora) oddziału, z wyłączeniem radców prawnych.

Rozdział 4

Zasady łączenia i zrzeszania się oraz współdziałania banków zrzeszających

Art. 22. 1. Banki zrzeszające, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą się łączyć tylko z innymi bankami zrzeszającymi w trybie przeniesienia majątku banku na bank zrzeszający w zamian za akcje. Przepis art. 124 ust. 3 ustawy Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku połączenia się banków zrzeszających dla banków spółdzielczych obowiązująca jest umowa zrzeszenia banku przejmującego. Banki spółdzielcze zrzeszone z bankiem przejętym mogą rozwiązać tę umowę w ciągu trzech miesięcy od daty połączenia.

3. Połączenie się banku zrzeszającego z innym bankiem niż bank zrzeszający wymaga zgody Komisji Nadzoru Bankowego. Komisja Nadzoru Bankowego może odmówić wyrażenia zgody jeżeli jest możliwe połączenie banku z innym bankiem zrzeszającym.

Art. 23. 1. Banki zrzeszające niezależnie od uprawnień określonych w art. 122 ustawy Prawo bankowe mogą, w celu zapewnienia jednolitości działania, zawrzeć umowę o współdziałaniu z uwzględnieniem ust. 2 - 5.

2. Prezesi zarządów banków, o których mowa w ust. 1, tworzą radę.

3. Rada, o której mowa w ust. 2:

1) określa zasady:

- a) wspólnej polityki finansowej banków zrzeszających,
- b) ujednoczenia usług bankowych,
- c) ujednoczenia systemów informatycznych,
- d) realizowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych,
- e) podejmowania innych wzajemnie uzgodnionych działań,

2) upoważnia jeden z banków do:

- a) reprezentowania zrzeszonych banków,
- b) kontroli realizacji jej uchwał,
- c) wypowiedzenia umowy z bankami, o której mowa w ust. 1, które nie realizują uchwał rady.

4. Szczegółowy zakres kompetencji rady, o której mowa w ust. 2, jej tryb działania oraz sposób wykonywania jej uchwał określa umowa.

5. Po zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1, banki zrzeszające wraz ze zrzeszonymi bankami spółdzielczymi, stosują jednolitą nazwę zrzeszenia i znak firmowy zrzeszenia.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 24. Bank spółdzielczy, który zrzeszył się z bankiem zrzeszającym jest obowiązany uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:

1) równowartość 300.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2000 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

2) równowartość 500.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2003 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

3) równowartość 1.000.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2006 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

Art. 25. Banki, które w dniu wejścia w życie ustawy nie spełniają wymogu określonego w art. 15, a pełniące funkcje banku zrzeszającego lub regionalnego zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 o restrukturyzacji banków spółdzielczych i BGŻ S.A. (Dz. U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939) obowiązane są uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:

1) równowartość 10.000.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2000 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

2) równowartość 15.000.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2003 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

3) równowartość 20.000.000 EURO - do dnia 31 grudnia 2006 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego.

Art. 26. Powołanie zarządów banków spółdzielczych zgodnie z art. 10, nastąpi nie później niż do dnia 31 grudnia 2001 r.

Art. 27. W terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, administrowane przed dniem wejścia w życie ustawy przez BGŻ S.A. scentralizowane fundusze banków spółdzielczych przejęte z państwowo-spółdzielczego Banku Gospodarki Żywnościowej, podlegają przekazaniu na fundusze rezerwowe banków spółdzielczych, utworzonych zgodnie z ustawą Prawo bankowe i ustawą Prawo spółdzielcze, proporcjonalnie do sumy funduszy własnych tych banków na dzień 31 grudnia 1998 r.

Art. 28. 1. Nie przekazane przez BGŻ S.A. obligacje restrukturyzacyjne serii D na rzecz Gospodarczego Banku Wielkopolski Spółka Akcyjna w Poznaniu, Lubelskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Lublinie, Warmińsko-Mazurskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Olsztynie, Małopolskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Krakowie, Pomorsko-Kujawskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Bydgoszczy, Bałtyckiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Koszalinie, Mazowieckiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Warszawie, Dolnośląskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna we Wrocławiu, Rzeszowskiego Banku Regionalnego Spółka Akcyjna w Rzeszowie, oraz obligacje przekazane na rzecz tych banków, które nie zostały wykorzystane, zgodnie z ich przeznaczeniem, na restrukturyzację wierzytelności zrzeszonych banków spółdzielczych podlegają z dniem wejścia w życie ustawy umorzeniu, a wypłacone z budżetu państwa środki z tytułu obsługi umorzonych obligacji podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Umorzeniu podlegają również obligacje restrukturyzacyjne serii D, będące w posiadaniu BGŻ S.A., w części stanowiącej równowartość nie przekazanej w formie wkładów niepieniężnych, stosownie do art. 30 ust. 6 ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw części majątku BGŻ S.A., a wypłacone z budżetu państwa środki z tytułu umorzonych obligacji podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, określi zasady rozliczenia podlegających umorzeniu obligacji restrukturyzacyjnych serii D, oraz warunki rozliczenia i zwrotu środków, o których mowa w ust. 1 .

Art. 29. 1. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekaze nieodpłatnie uprawnionym osobom do 15 % akcji BGŻ S.A. stanowiących własność Skarbu Państwa, według stanu sprzed zbycia pierwszych akcji w trybie:

- a) oferty ogłoszonej publicznie,
- b) przetargu publicznego,
- c) rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

Przepis art. 36 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz.561. Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz.603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz.926 i Nr 141, poz.954) stosuje się odpowiednio.

2. Prawo do nieodpłatnego nabycia akcji powstaje po upływie trzech miesięcy od dnia zbycia przez Skarb Państwa pierwszych akcji w trybie określonym w ust. 1.

3. Akcje nabyte nieodpłatnie przez osoby uprawnione, o których mowa w ust. 1, nie mogą być przedmiotem obrotu przed upływem dwóch lat od dnia zbycia przez Skarb Państwa pierwszych akcji w trybie określonym w ust. 1, z tym że akcje nabyte przez pracowników pełniących funkcje członków zarządu spółki, przed upływem trzech lat.

4. Prawo do nieodpłatnego nabycia akcji może być wykorzystane przez uprawnione osoby tylko w jednej spółce.

5. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określi w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb podziału akcji, o których mowa w ust. 1 pomiędzy uprawnione osoby. Ustalając zasady podziału akcji minister właściwy do spraw Skarbu Państwa uwzględni w podziale staż pracy i zajmowane przez pracownika stanowisko.

Art. 30. Umowy zawarte przez banki spółdzielcze z bankami regionalnymi na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 25 lub bankiem zrzeszającym, dotyczące zrzeszania się tych banków, obowiązują do dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 16 ust. 1, nie dłużej jednak niż przez czternaście miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o ile postanowienia tych umów nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 31. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 10 otrzymuje brzmienie:

"Art. 10 Kontrola wewnętrzna w bankach spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających może być wykonywana przez bank zrzeszający na zasadach określonych w umowie zrzeszenia.";

2) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Bank spółdzielczy może być utworzony - z zachowaniem trybu określonego przepisami ustawy - Prawo spółdzielcze - na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, wydanego w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych na wniosek założycieli, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia ..... 1999 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr....., poz.....); przepisy art. 30-38 stosuje się odpowiednio.";

3) w art. 127 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Komisja Nadzoru Bankowego może zaliczyć do funduszy uzupełniających banków spółdzielczych określoną część dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków, nie więcej niż 50% kwoty, o której mowa w art. 9 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 20.";

4) w art. 158 w ust. 2 wyraz "regionalnego" zastępuje się wyrazem "zrzeszającego";

5) w art. 164 w ust. 1 wyraz "regionalny" zastępuje się wyrazem "zrzeszający";

6) w art. 172 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Banki spółdzielcze obowiązane są uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych na zasadach określonych w art. 24 ustawy wymienionej w art. 20."

Art. 32. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938 i z 1998r. Nr 160, poz. 1063) w art. 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Banki spółdzielcze utrzymują rezerwy obowiązkowe w banku zrzeszającym, z którym są zrzeszone. Bank zrzeszający utrzymuje rezerwę obowiązkową zrzeszonych banków spółdzielczych na swoim rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim w kwocie odpowiadającej rezerwom obowiązkowym zrzeszonych w nim banków i własnym rezerwom obowiązkowym".

Art. 33. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 1995r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654, z 1997r. Nr 24, poz. 119, Nr 79, poz. 484, Nr 85, poz. 538, Nr 88, poz. 554 i Nr 140, poz. 940 z 1998r. Nr 108, poz. 685 i Nr 162, poz. 1121, oraz z 1999 r. Nr 40, poz. 399) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) podmioty objęte systemem gwarantowania - banki w rozumieniu ustawy Prawo Bankowe,";

b) w pkt 4 skreśla się lit. c);

2) w art. 5 w ust. 2 skreśla się wyrazy "(zrzeszeń regionalnych)";

3) w art. 13 w ust. 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy "z tym, że opłaty należne od banków spółdzielczych - członków zrzeszeń - wnoszą w imieniu tych banków, banki zrzeszające.";

4) w art. 20 w pkt 3 skreśla się wyrazy "o których mowa w art. 2 pkt 3 lit.a), lub w bankach spółdzielczych będących uczestnikami zrzeszenia regionalnego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b),";

5) w art. 25 w ust. 2 skreśla się wyrazy "(zrzeszeniu regionalnym)";

6) w art. 26:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Banki spółdzielcze członkowie zrzeszeń obowiązane są deponować aktywa stanowiące pokrycie funduszy ochrony środków gwarantowanych zrzeszenia na wyodrębnionym rachunku w banku zrzeszającym.";

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. W przypadku banków spółdzielczych, o których mowa w ust. 2, obowiązki określone w ust. 4 wykonują banki zrzeszające.";

7) w art. 27 w ust. 2 skreśla się wyrazy "lub c)";

8) w art. 29 w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "z tym, że wpłaty do których zobowiązane są banki spółdzielcze - członkowie zrzeszeń - wnoszą w imieniu tych banków, banki zrzeszające.";

9) w art. 30 skreśla się wyrazy "(zrzeszenia regionalnego)";

10) w art. 38 w ust. 8 skreśla się wyrazy "jak i odpowiednio zrzeszenia";

11) w art. 42 w ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy "(organu zrzeszenia regionalnego)";

12) w art. 43 skreśla się ust. 2;

13) art. 43 a skreśla się;

14) art. 44 otrzymuje brzmienie:

"Art. 44. Bankowy Fundusz Gwarancyjny nie jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485 i Nr 70 poz. 778).

Art. 34. Traci moc ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939,), z wyjątkiem art. 33 i 39 ust.1-5.

Art. 35. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedłożony projekt ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw, uzasadniony jest pilną potrzebą zakończenia procesu restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. oraz koniecznością określenia zasad zrzeszania się banków spółdzielczych, które byłyby przez nie akceptowane.

Uchwalenie ustawy z dnia 24 czerwca 1994r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej doprowadziło w efekcie do poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej banków spółdzielczych i BGŻ S.A., jednakże ustawa ta zawiera szereg norm, które obecnie uniemożliwiają dalszy rozwój banków spółdzielczych, banków regionalnych i BGŻ S.A. W szczególności prowadzą one do:

- rozbieżności interpretacyjnych odnośnie zakresu działania BGŻ S.A. jako banku krajowego i banków regionalnych oraz różnic interesów i oczekiwań ich akcjonariuszy,
- braku możliwości wzrostu kapitałów banków regionalnych i BGŻ S.A., spowodowanych ograniczeniami wynikającymi z przepisów ustawy określających poziom i strukturę kapitału akcyjnego tych banków,
- ograniczenia działalności BGŻ S.A. poprzez ustawowe wprowadzenie zakazu konkurencji z bankami regionalnymi,
- ograniczenia dostępu banków regionalnych i zrzeszonych z nimi banków spółdzielczych do rynku międzybankowego i nałożenia obowiązku deponowania wolnych środków finansowych w BGŻ S.A.,
- ograniczenia możliwości łączenia się banków regionalnych w silniejsze organizmy gospodarcze (obecnie łączenie byłoby możliwe dopiero po zbyciu akcji banku krajowego przez Skarb Państwa),
- obowiązku realizowania jednej wspólnej z BGŻ S.A. strategii rozwoju banków regionalnych i zrzeszonych z nimi banków spółdzielczych, ograniczającej dobrowolność ich zrzeszania się z innymi bankami, uniemożliwiającej silnym bankom regionalnym, tworzącym zrzeszenia, samodzielne funkcjonowanie.

Generalną intencją obowiązującej od 1994r. ustawy było wzmocnienie spółdzielczego sektora bankowego w Polsce poprzez konsolidację sprawozdań finansowych banków regionalnych i zrzeszonych z nimi banków spółdzielczych, a także utworzenie jednolitej, spójnej, trójszczeblowej struktury bankowości spółdzielczej. Ustawa zakładała bowiem sztywne rozwiązania narzucające obowiązek zrzeszania się banków spółdzielczych z bankami regionalnymi oraz banków regionalnych z BGŻ S.A. jako bankiem krajowym. Przyjęto zatem, że w ten sposób powstanie silna krajowa grupa banków spółdzielczych. Jednakże istniejące zasadnicze różnice oczekiwań i rozbieżności interesów poszczególnych banków spowodowały, że zakładany cel w praktyce nie został osiągnięty ponieważ:

- nie zawarto przewidzianych ustawą umów: zrzeszenia krajowego i zrzeszeń regionalnych regulujących prawa i obowiązki poszczególnych banków, co spowodowało, że nie przeprowadzono konsolidacji sprawozdań finansowych banków spółdzielczych i banków regionalnych,
- nie zwiększono kapitału akcyjnego i nie sprywatyzowano BGŻ S.A.

Dotychczasowy, trwający ponad cztery lata proces restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. oraz potrzeba ich dalszego rozwoju, a także występujące na rynku bankowym tendencje do tworzenia silnych banków komercyjnych, uzasadniają celowość przyjęcia nowych rozwiązań ustawowych w tym zakresie.

Głównym przesłaniem projektowanej ustawy jest umożliwienie bankom spółdzielczym i bankom regionalnym dobrowolnego wyboru modelu funkcjonowania oraz własnej strategii rozwoju. Przesłanie to wyznaczyło generalne kierunki projektowanych zmian, które zakładają:

1. utrzymanie obowiązku zrzeszenia się banków spółdzielczych nie spełniających wymogów organizacyjnych i kapitałowych z jednym z banków zrzeszających, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady dobrowolnego wyboru banku zrzeszającego, którym może być również BGŻ S.A., a także stworzenie możliwości samodzielnego funkcjonowania zrzeszeń,

2. stworzenie możliwości dokapitalizowania banków zrzeszających i BGŻ S.A. przez inwestorów zewnętrznych na warunkach rynkowych, a także umożliwienie im łączenia się w silniejsze struktury bankowe. Przepisy ustawy umożliwiają jednakże zachowanie struktury własności spółdzielczej, przewidują bowiem ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu do 24 % akcji dla inwestorów nie będących bankami spółdzielczymi, zrzeszającymi bądź Skarbem Państwa,
3. zniesienie ograniczenia prawa zbywania akcji BGŻ S.A. należących do Skarbu Państwa wyłącznie na rzecz banków regionalnych,
4. dostosowanie przepisów projektu nowej ustawy do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Prawo bankowe.

Ad.1). Przyjęte w proponowanej ustawie rozwiązania umożliwiają bankom spółdzielczym dobrowolny wybór banku zrzeszającego. Przewidują również możliwość łączenia się banków zrzeszających na ogólnie obowiązujących zasadach, bez ograniczeń, które wynikają z przepisów dotychczas obowiązującej ustawy. Projektowane przepisy uwzględniają specyfikę i pozycję prawno-ustrojową banków spółdzielczych, utrzymując obowiązek zrzeszania się banków spółdzielczych nie spełniających wymogów kapitałowych, przewidzianych przepisami ustawy Prawo bankowe. Równocześnie, odmiennie niż dotychczas, zapewniają możliwość wyboru banku zrzeszającego. Zakładają one, że bank spółdzielczy na podstawie umowy zrzeszenia może zrzeszyć się tylko z jednym bankiem zrzeszającym, tj. z jednym z dotychczasowych banków regionalnych, lub Bankiem Unii Gospodarczej S.A., Gospodarczym Bankiem Południowo-Zachodnim S.A. lub Bankiem Gospodarki Żywnościowej S.A.

W celu zacieśnienia współpracy oraz zapewnienia jednolitości działania projekt przewiduje możliwość zrzeszania się banków zrzeszających na zasadach określonych w art. 122 i 124 ustawy Prawo bankowe, bądź na zasadach określonych w projektowanej ustawie. Intencją tych zapisów jest łączenie się banków zrzeszających oraz stworzenie warunków do współdziałania tych banków. Projekt przewiduje powstanie rady, składającej się z prezesów banków zrzeszających, którzy wspólnie wybiorą bank odpowiedzialny za realizację postanowień rady.

Przedkładany projekt ustalający uzyskanie zwiększenia funduszy własnych banków zrzeszających do poziomu stanowiącego czterokrotność sumy określonej w ustawie Prawo bankowe, wymaganej dla banku uniwersalnego, stwarza warunki zachęcające do łączenia się banków zrzeszających w silniejsze struktury bankowe.

Należy jednocześnie podkreślić, że w świetle proponowanych rozwiązań zmieni się pozycja BGŻ S.A., który nie będzie już pełnił funkcji banku krajowego, a może stać się jedynie jednym z banków zrzeszających.

Ponadto ustawa przyznaje Bankowi Unii Gospodarczej, S.A. i Gospodarczemu Bankowi Południowo-Zachodniemu S.A. takie same prawa i obowiązki, jak innym bankom zrzeszającym banki spółdzielcze.

Ad.2). Projekt ustawy przewiduje w odniesieniu do banków zrzeszających banki spółdzielcze, możliwość obejmowania ich akcji na zasadach przyjętych w kodeksie handlowym, zapewniając wszystkim akcjonariuszom banków zrzeszających jeden głos z każdej posiadanej akcji, dając przy tym możliwość innego uregulowania tej kwestii w statucie banku.

Dla inwestorów zewnętrznych, nie będących bankami spółdzielczymi, bankami zrzeszającymi i Skarbem Państwa, projekt przewiduje ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu z nie więcej niż 24 % akcji, dających prawo głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Czynnikiem, który obecnie ogranicza możliwości rozwojowe BGŻ S.A. oraz banków regionalnych jest niski poziom funduszy własnych tych banków.

Zniesiono ograniczenie w strukturze akcjonariatu BGŻ S.A., hamujące wzrost kapitału akcyjnego banku oraz zmniejszające jego wartość rynkową. Akcjonariuszami BGŻ S.A. oprócz Skarbu Państwa i banków zrzeszających mogą zostać bez ograniczeń, które wynikają z obowiązującej obecnie ustawy, banki spółdzielcze oraz inne osoby prawne i fizyczne. W konsekwencji umożliwi to znaczne zwiększenie wartości rynkowej akcji banków zrzeszających i BGŻ S.A., które staną się atrakcyjną ofertą dla inwestorów zewnętrznych.

Ad. 3). Ustawa w dotychczasowym brzmieniu zobowiązuje Skarb Państwa do zbycia akcji BGŻ S.A. w terminie nie dłuższym niż pięć lat od dnia wejścia jej w życie, wyłącznie na rzecz banków regionalnych. Wobec nie zawarcia umowy zrzeczenia krajowego uregulowanie straciło rację bytu.

Ad. 4). Projekt zawiera przepisy o charakterze przejściowym, które umożliwiają efektywną realizację postanowień ustawy oraz regulują stan prawny i faktyczny wynikający z przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw. I tak;

1. W odniesieniu do środków nie zagospodarowanego, scentralizowanego funduszu banków spółdzielczych, administrowanego przez BGŻ S.A., art. 25 przepisów przejściowych przewiduje przekazanie tych środków bankom spółdzielczym, utworzonym zgodnie z ustawą Prawo bankowe i ustawą Prawo spółdzielcze, proporcjonalnie do sumy funduszy własnych tych banków na dzień 31 grudnia 1998r. Fundusz ten powstał z wpłat środków banków spółdzielczych do państwowo-spółdzielczego Banku Gospodarki Żywnościowej.

2. W odniesieniu do obligacji restrukturyzacyjnych określonych w art. 26 projektu ustawy, przewiduje się ich umorzenie w części niewykorzystanej na restrukturyzację wierzytelności banków spółdzielczych.

Projekt ustawy uwzględnia również zmiany w przepisach wprowadzonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe a także zmiany przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, w związku z uchyceniem przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej, z wyjątkiem dwóch artykułów, która wyjąwszy kilka uregulowań mogących mieć znaczenie w nowym stanie prawnym, utraciłaby swoją moc.

Wykonanie przepisów ustawy spowoduje pozytywne długookresowe efekty finansowe, zgodne z mechanizmem rozwojowym gospodarki, bowiem zwiększy się poziom bezpieczeństwa funkcjonowania i wyniki finansowe banków spółdzielczych i zrzeszających. Umożliwienie dalszego rozwoju banków spółdzielczych spowoduje lepszą niż dotychczas obsługę klientów z terenów wiejskich. Banki te będą mogły aktywnie uczestniczyć w procesie restrukturyzacji rolnictwa poprzez obsługę

finansową projektów strukturalnych i regionalnych realizowanych z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej. Banki spółdzielcze tradycyjnie obsługujące klientów związanych z gospodarką żywnościową, wsparte technologicznie i organizacyjnie przez banki zrzeszające mogą przyczynić się do prawidłowego wykorzystania środków angażowanych w przekształcenia strukturalne rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, co jest niezmiernie ważne nie tylko ze względów ekonomicznych, ale również i społecznych.

Potrzeba pilnego uchwalenia ustawy o zrzeszaniu się banków spółdzielczych i o bankach zrzeszających wynika z konieczności szybkiego zakończenia procesu restrukturyzacji sektora bankowości spółdzielczej.

KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

p.o. **SEKRETARZA**

Paweł Samecki

Podsekretarz Stanu

Skr.Min.PS / 2380 / 99 / DHP/msk/oś

Warszawa, 23. 08. 99

Pan

Aleksander Proksa

Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Pawła Sameckiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw (RM-10-110-99), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Przedłożony projekt ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz o zmianie niektórych ustaw, określa zasady organizacji, działalności oraz zrzeszania się niektórych banków spółdzielczych jak również banków zrzeszających banki spółdzielcze.
2. Z uwagi na brak w polskim prawie bankowym terminów odnoszących się do istniejących w prawie Unii Europejskiej definicji instytucji kredytowych i instytucji finansowych należy uznać, iż działalność jaką, zgodnie z art. 6 projektu ustawy, prowadzić mają banki spółdzielcze wypełnia zadania obu wspomnianych instytucji wspólnotowych. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenie, należy również uznać, iż banki spółdzielcze spełniają wymogi stawiane instytucjom finansowym określone w aneksie do II Dyrektywy Bankowej 89/646/EWG z dnia 15 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji prawa, przepisów i

procedur administracyjnych związanych z rozpoczęciem oraz prowadzeniem działalności instytucji kredytowych (Dz.Urz. WE L 386, 30.12.1989)

3. Pierwsza Dyrektywa Bankowa 77/780/EWG z 12 grudnia 1977 w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. WE L 322 z 17.12.1977) oraz Dyrektywa Rady 89/299/EWG z dnia 17 kwietnia 1989 r w sprawie funduszy własnych (Dz. Urz. WE L 124, 5.5.1989) wymagają, aby instytucje kredytowe wyposażone były w adekwatny do zakresu działania kapitał i aby na ich czele postawione były osoby dające gwarancję kompetencji i uczciwości. Minimalne wymogi dla założenia instytucji kredytowej i dopuszczenia jej do działalności określa art. 3 ust. 2 Pierwszej Dyrektywy. Mówi on o konieczności wyposażenia instytucji kredytowej w wyodrębniony, wystarczający kapitał oraz zapewnienia jej co najmniej dwóch osób kompetentnych do kierowania instytucją (zasada „czterech oczu”). Art. 4 Drugiej Dyrektywy Bankowej określa jako minimalny kapitał założycielski sumę wynoszącą 5 mln EURO, przewiduje jednak zarazem możliwość udzielenia autoryzacji także konkretnym rodzajom instytucji kredytowych, których kapitał jest niższy niż 5 mln EURO lecz nie mniejszy niż 1 mln EURO (o przyczynach takiego potraktowania owych instytucji kredytowych należy poinformować Komisję).
4. Zagadnienie właściwego zarządu bankami spółdzielczymi uregulowane w art. 10 i 11 projektu ustawy, spełniają wspomniany wyżej wymóg właściwej gwarancji należytego prowadzenia banku. Podobnie, ustanowione w projekcie ustawy zasady odnoszące się do stopniowego wzrostu kapitału własnego banków spółdzielczych są zgodne z regulacjami zawartymi w II Dyrektywie Bankowej.
5. Przedmiotem projektowanej ustawy jest również określenie zasad łączenia, zrzeszenia oraz współpracy banków spółdzielczych. Ze względu na znaczącą rolę jaką odgrywają w prawie Europejskim zasady konkurencji należy ocenić, czy umowa zrzeszenia nie narusza tych zasad. W orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości w sprawach: 172/80 *Gerhard Zueckner v bayerische Vereinsbank AG* (ECR 1981 p. 2021 – 2034) oraz sprawie 67/91 *Dirreccion General de Defensa de la ompetencia v Asociacion Espanola de Banca Privada*(ECR 1992, p. I – 4785), wyrażona została zasada zobowiązująca instytucje kredytowe do przestrzegania zasad konkurencji zawartych w art. 85 i 86 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie z art. 16 ust.1 projektu ustawy bank zrzeszający zawiera z bankiem spółdzielczym umowę według jednolitego wzoru dla danego zrzeszenia zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Bankowego. Ustęp 3 powyższego artykułu stanowi, iż Komisja odmawia zatwierdzenia projektu, jeżeli umowa naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa gromadzonych w bankach zrzeszenia środków. Należy uznać, iż kontrola sprawowana

przez Komisję Nadzoru Bankowego nad warunkami zrzeczenia się w wystarczającym stopniu zabezpiecza interesy konsumentów i stanowi gwarancję nienaruszenia zasad konkurencji. Jednocześnie należy nadmienić, iż określona w art. 23 projektu ustawy umowa o współdziałaniu zawierana pomiędzy bankami zrzeczającymi również nie narusza zasad konkurencji. Utworzona przez prezesów zarządów banków rada m.in. określa zasady ujednoczenia usług bankowych i systemów informatycznych oraz realizowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych – co zasadniczo ma na celu podwyższenie poziomu usług bankowych.

6. W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się, bankach zrzeszających oraz zmianie niektórych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jarosław Bauc
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów.

p.o. SEKRETARZA
Komitetu Integracji Europejskiej

Paweł Samecki
Paweł SAMECKI
Podsekretarz Stanu

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

---

Skierowano do druku 14 października 1999 r.

Cena - 1,11 zł + 22% VAT
